

**REPUBLIKA SRPSKA
VLADA**

E

NACRT

**ZAKON
O BEZBJEDNOSTI KRITIČNIH INFRASTRUKTURA U
REPUBLICI SRPSKOJ**

Banja Luka, mart 2019. godine

**ZAKON
O BEZBJEDNOSTI KRITIČNIH INFRASTRUKTURA U
REPUBLICI SRPSKOJ**

Član 1.

Ovim zakonom uređuje se kritična infrastruktura Republike Srpske, sektori kritične infrastrukture u Republici Srpskoj, upravljanje kritičnim infrastrukturama, obaveza izrade analize rizika, bezbjednosnog plana objekata iz sektora kritične infrastrukture, bezbjednosni koordinator i bezbjednosni menadžer za kritičnu infrastrukturu, saradnja u oblasti kritične infrastrukture, postupanje sa zaštićenim podacima, nadzor nad sprovođenjem ovog zakona, kao i prekršajne odredbe.

Član 2.

Kritične infrastrukture su sistemi, mreže i objekti od posebne važnosti, čije uništavanje ili ugrožavanje može izazvati ozbiljan poremećaj u slobodnom kretanju ljudi, prevozu robe i pružanju usluga, negativno uticati na unutrašnju bezbjednost, zdravlje i živote ljudi, imovinu, životnu sredinu, spoljnu bezbjednost, ekonomsku stabilnost, te neprekidno funkcionisanje republičkih organa.

Član 3.

(1) Sektori iz kojih se određuje kritična infrastruktura su:

- 1) industrija, energetika i rudarstvo (proizvodnja, uključujući ulazne resurse, objekte, sisteme za prenos, skladištenje, transport proizvoda, energenata i energije, sisteme za distribuciju),
- 2) informaciono-komunikaciona infrastruktura (elektronske komunikacije, prenos podataka, informacioni sistemi, pružanje audio i audio-video medijskih usluga),
- 3) saobraćaj (drumski, željeznički i vazdušni saobraćaj i saobraćaj unutrašnjim plovnim putevima),
- 4) zdravstvo (zdravstvena zaštita, proizvodnja, transport i nadzor nad lijekovima),
- 5) komunalne djelatnosti (objekti komunalne infrastrukture, a naročito u oblasti proizvodnje i isporuke vode, prečišćavanja i odvođenja otpadnih voda, proizvodnje i isporuke toplotne energije, zbrinjavanja otpada iz stambenih i poslovnih prostora i slično),
- 6) vodoprivreda (regulacioni i zaštitni vodni objekti),
- 7) hrana i piće (proizvodnja i snabdijevanje hranom i pićem, sistem sigurnosti hrane i pića, robne zalihe),
- 8) finansije (bankarstvo, berze, investicije, sistemi osiguranja i plaćanja),
- 9) proizvodnja, skladištenje i prevoz opasnih materija (hemijski, biološki, radiološki i nuklearni materijali),
- 10) javne službe,
- 11) kulturna i prirodna dobra (vjerski objekti, spomenici kulture, prostorne kulturno-istorijske cjeline, arheološka nalazišta, znamenita mjesta, umjetnička djela i istorijski

predmeti, arhivska građa, filmska građa, stara i rijetka knjiga, kao i zaštićena prirodna dobra propisana Zakonom o zaštiti prirode).

(2) Osim sektora navedenih u stavu 1. ovog člana, Vlada Republike Srpske, na prijedlog Ministarstva unutrašnjih poslova (u daljem tekstu: Ministarstvo), može odlukom odrediti i druge sektore kritične infrastrukture.

Član 4.

Pojedini pojmovi korišteni u ovom zakonu imaju sljedeće značenje:

1) analiza rizika je razmatranje mogućih scenarija prijetnji da bi se ocijenila ranjivost i moguće posljedice, odnosno poremećaji u radu kritične infrastrukture ili njeno uništenje,

2) bezbjednosni plan je obavezni plan zaštite kritične infrastrukture,

3) bezbjednosni koordinator i bezbjednosni menadžer za kritičnu infrastrukturu su zaduženi za sprovođenje bezbjednosnog plana zaštite kritične infrastrukture, za komunikaciju između objekata kritične infrastrukture i Ministarstva, kao i sa nadležnim organima iz pojedinih sektora kritične infrastrukture,

4) zaštita kritične infrastrukture podrazumijeva sve aktivnosti kojima je cilj da obezbijede funkcionalnost, neprekidno djelovanje i isporuku robe i usluga kritične infrastrukture, te da spriječi ugrožavanje kritične infrastrukture,

5) zaštićeni podaci su oni podaci o kritičnoj infrastrukturi koji su u skladu sa posebnim propisima označeni kao takvi,

6) Ministarstvo je kontaktna tačka koje, u ime Vlade Republike Srpske, saraduje sa nadležnim organima Republike Srpske, BiH, Evropske unije i drugih država, s ciljem razmjene informacija o kritičnim infrastrukturama i sprovođenja utvrđenih aktivnosti u njihovoj zaštiti i obezbjeđenju neprekidnog funkcionisanja,

7) Metodologija za određivanje kritične infrastrukture je skup opštih mjerila na osnovu kojih se procjenjuje rizik za pojedine sisteme i mreže kritičnih infrastruktura u svim sektorima i određuju objekti kritične infrastrukture (u daljem tekstu: Metodologija),

8) međunarodna kritična infrastruktura je ona infrastruktura koja je između dvije susjedne države definisana kao kritična,

9) odgovorni subjekti kritične infrastrukture su pravna lica, odnosno javna preduzeća i privredna društva koja su odgovorna za upravljanje kritičnom infrastrukturuom,

10) sektorske mjere podrazumijevaju skup specifičnih mjera na osnovu kojih se procjenjuje rizik za sisteme i mreže kritičnih infrastruktura u pojedinom sektoru,

11) upravljanje kritičnom infrastrukturuom podrazumijeva obezbjeđenje uslova za rad i kontinuirano funkcionisanje kritične infrastrukture.

Član 5.

(1) Republički organi uprave nadležni za sektore iz člana 3. ovog zakona određuju odgovorne subjekte kritične infrastrukture i objekte kritične infrastrukture.

(2) Ministar unutrašnjih poslova (u daljem tekstu: ministar), na prijedlog nadležnog republičkog organa uprave, rješenjem potvrđuje identifikovane kritične infrastrukture.

(3) Ministar rješenjem određuje listu sektora kritičnih infrastruktura, prema njihovom značaju za opšte funkcionisanje Republike Srpske, odnosno rangira sektore kritične infrastrukture prema njihovoj kritičnosti.

Član 6.

(1) Ministarstvo, u saradnji sa nadležnim republičkim organom uprave iz čije nadležnosti je pojedina kritična infrastruktura, redovno prati i procjenjuje prijetnje, predlaže operativne i druge mjere za procjenjivanje kritičnosti, kao i mjere za upravljanje i zaštitu kritičnih infrastruktura.

(2) Ministarstvo jednom godišnje podnosi izvještaj Vladi Republike Srpske i odboru Narodne skupštine Republike Srpske nadležnom za bezbjednost, o broju kritičnih infrastruktura po sektorima, stepenu njihove ugroženosti, te sprovođenju mjera njihove zaštite.

Član 7.

(1) Republički organi uprave iz čije nadležnosti je pojedina kritična infrastruktura i Ministarstvo, odgovorni su za određivanje pojedinih sistema ili njihovih dijelova kao kritičnih infrastruktura, upravljanje kritičnim infrastrukturama i njihovu zaštitu.

(2) Ministar donosi rješenje o određivanju kritične infrastrukture, te ga dostavlja na sprovođenje odgovornim subjektima kritičnih infrastruktura i republičkom organu uprave u čijoj nadležnosti je objekat kritične infrastrukture.

(3) Odgovorni subjekti kritičnih infrastruktura direktno su odgovorni za upravljanje i zaštitu kritičnih infrastruktura u svim uslovima.

Član 8.

(1) Ministar, u saradnji sa republičkim organima uprave nadležnim za sektore iz člana 3. ovog zakona, donosi Metodologiju.

(2) Metodologija se označava odgovarajućim stepenom tajnosti, u skladu sa propisima kojima se uređuje oblast zaštite tajnih podataka.

(3) Sektorske mjere određuje republički organ uprave nadležan za sektor kojem pripada objekat kritične infrastrukture, u saradnji sa Ministarstvom.

(4) Prilikom izrade sektorskih mjera, nadležni republički organi uprave mogu konsultovati strukovna udruženja za svaki pojedinačni sektor.

Član 9.

(1) Analizom rizika utvrđuju se mogućnosti prekida rada kritične infrastrukture, a sprovodi se u skladu sa Metodologijom i sektorskim mjerama.

(2) Analizom rizika svih kritičnih infrastruktura, kao direktna šteta, procjenjuju se:

- 1) ljudski gubici (procjenjuje se mogući broj smrtno stradalih ili povrijeđenih zbog prekida rada pojedine kritične infrastrukture),
- 2) ekonomski gubici (procjenjuju se prema važnosti ekonomskog gubitka ili smanjenja kvaliteta proizvoda ili usluga, uključujući i mogući uticaj na životnu sredinu),
- 3) uticaj na javnost (procjenjuje se prema uticaju na povjerenje javnosti, fizičke patnje i narušavanje svakodnevnog života, uključujući i gubitak osnovnih, te javnih usluga).

(3) Analizom rizika svih kritičnih infrastruktura, kao indirektna šteta, procjenjuje se:

- 1) dugoročan uticaj na integritet pojedinaca i zajednice (procjenjuje se prema važnosti podataka sa stanovišta funkcionisanja zajednice, ostvarivanja ljudskih prava i sloboda),

- 2) dugoročna ekonomska šteta (procjenjuje se prema važnosti podataka za zaštitu kolektivnih vrijednosti i onemogućavanja podrivanja ličnih i kolektivnih ekonomskih interesa),
- 3) dugoročan uticaj na kvalitet životne sredine (procjenjuje se prema važnosti i transparentnosti podataka o sistemima i opasnostima koje mogu bitno uticati na kvalitet životne sredine).

Član 10.

(1) Nadležni republički organi uprave, u saradnji sa Ministarstvom i sa odgovornim subjektima kritične infrastrukture, izrađuju analize rizika i sektorske planove obezbjeđenja rada kritičnih infrastrukture za sektorske kritične infrastrukture iz svoje nadležnosti.

(2) Ministarstvo saraduje sa odgovornim subjektima kritične infrastrukture prilikom izrade analiza rizika i planova obezbjeđenja rada kritičnih infrastrukture, a pri tome uzima u obzir postojeće sektorske procjene ugroženosti i planove nastavka rada za pojedini sektor, izrađene na osnovu drugih propisa, koji obuhvataju ovim zakonom utvrđene rizike, ako oni mogu u potpunosti nadoknaditi analize rizika i planove obezbjeđenja rada kritičnih infrastrukture.

(3) Pri procjenjivanju rizika i potrebnog stepena zaštite uzima se u obzir i djelovanje pojedinog sektora ili mreže kritične infrastrukture na druge kritične infrastrukture, te se obezbjeđuje razmjena podataka potrebnih za izradu analize rizika.

(4) Prilikom izrade analize rizika i sektorskih planova obezbjeđenja rada kritičnih infrastrukture nadležni republički organi uprave mogu konsultovati strukovna udruženja za svaki pojedinačni sektor, uz saglasnost Ministarstva.

Član 11.

(1) Odgovorni subjekti kritične infrastrukture izrađuju analizu rizika, kao osnov za izradu bezbjednosnog plana, a u skladu sa članom 9. ovog zakona.

(2) Prilikom izrade analize rizika, odgovorni subjekti kritične infrastrukture saraduju sa republičkim organima uprave u čijoj je nadležnosti kritična infrastruktura i sa Ministarstvom.

Član 12.

(1) Bezbjednosni plan obezbjeđuje povjerljivost, potpunost i raspoloživost organizacionih, kadrovskih, materijalnih, informaciono-komunikacionih i drugih rješenja, te stalnih bezbjednosnih mjera potrebnih za neprekidno funkcionisanje kritične infrastrukture.

(2) Odgovorni subjekti kritičnih infrastrukture izrađuju bezbjednosni plan, koji obuhvata mjere zaštite i obezbjeđenja nastavka rada kritične infrastrukture i isporuke robe i usluga.

(3) Rok za izradu bezbjednosnih planova je devet mjeseci od dana prijema rješenja o određivanju kritične infrastrukture.

(4) Postojeći dokumenti izrađeni na osnovu drugih sektorskih propisa, a kojima su regulisane mjere zaštite, mogu biti sastavni dio bezbjednosnih planova.

(5) Nadležni republički organ uprave u čijoj nadležnosti je kritična infrastruktura utvrđuje vrijednost dokumenata izrađenih na osnovu drugih sektorskih propisa kojima su regulisane mjere zaštite.

Član 13.

(1) Odgovorni subjekti kritične infrastrukture donose bezbjednosni plan uz prethodno pribavljenu saglasnost nadležnog organa republičke uprave u čijoj je nadležnosti kritična infrastruktura.

(2) U postupku izdavanja saglasnosti, nadležni republički organ uprave utvrđuje da li je bezbjednosni plan izrađen u skladu sa Metodologijom i sektorskim mjerama.

(3) Bezbjednosni plan kritičnih infrastrukture je dio poslovnog plana javnog preduzeća i privrednog društva i nije javno dostupan.

(4) Bezbjednosni plan obuhvata:

- 1) određivanje važnih dijelova ili objekata mreže kritičnih infrastrukture,
- 2) sprovođenje analize rizika zasnovane na scenariju velikih prijetnji, ranjivosti svakog objekta, sistema, mreža i funkcionalnosti i mogućim posljedicama u redovnom radu, te u slučaju prestanka rada ili korištenja kritične infrastrukture, uključujući i rizik od napuštanja lokacije kritične infrastrukture,
- 3) identifikaciju, izbor i određivanje svih potrebnih mjera i postupaka za smanjenje ranjivosti i obezbjeđenje djelovanja svih utvrđenih kritičnih dijelova ili objekata mreže ili sistema, i to:
 1. stalnih bezbjednosnih mjera i postupaka koji se kontinuirano primjenjuju (tehničkih, organizacionih, komunikacionih mjera, mjera i postupaka ranog upozoravanja i jačanja svijesti) i koji određuju nužne troškove u bezbjednosti i
 2. postepenih bezbjednosnih mjera i postupaka koji se aktiviraju u zavisnosti od jačanja prijetnji.

(5) Bezbjednosni planovi se analiziraju tokom prve godine od dana određivanja kritične infrastrukture, a nakon toga se analiziraju redovno jednom godišnje.

Član 14.

(1) Republički organi uprave određuju bezbjednosnog koordinatora za kritičnu infrastrukturu i njegovog zamjenika za svaki sektor kritične infrastrukture iz svoje nadležnosti.

(2) Odgovorni subjekti kritične infrastrukture (kao pravna lica) dužni su da odrede lice koje je direktno odgovorno za upravljanje i zaštitu objekata kritične infrastrukture – menadžer kritične infrastrukture.

(3) Menadžer kritične infrastrukture u svom radu saraduje sa bezbjednosnim koordinatorom za kritičnu infrastrukturu, njegovim zamjenikom i Ministarstvom, a da bi se obezbijedila zaštita i kontinuitet rada kritične infrastrukture.

Član 15.

(1) Ministarstvo saraduje sa organima kritične infrastrukture drugih država.

(2) Saradnja sa kritičnim infrastrukturama drugih država ne isključuje prava i obaveze organa republičke uprave za direktnu razmjenu informacija, znanja i iskustava sa srodnim organima drugih država.

Član 16.

U slučajevima uništavanja ili oštećenja dijelova kritične infrastrukture organ republičke uprave, u saradnji sa odgovornim subjektima kritične infrastrukture, a zavisno od

obima štete, predlaže Ministarstvu imenovanje štaba za krizne situacije, ukoliko to bezbjednosnim planom prethodno nije definisano.

Član 17.

(1) Sa podacima o kritičnoj infrastrukturi za koje je određen stepen tajnosti postupa se u skladu sa posebnim propisima kojima je uređena oblast zaštite tajnih podataka i međunarodnim ugovorima.

(2) Osim podataka koji u skladu sa ovim zakonom predstavljaju tajni podatak i označavaju se odgovarajućim stepenom tajnosti, u području zaštite kritičnih infrastruktura može se odrediti tajnost i drugih podataka povezanih sa pojedinom kritičnom infrastrukturom.

Član 18.

Za sprovođenje ovog zakona nadležno je Ministarstvo.

Član 19.

(1) Inspekcijski nadzor nad sprovođenjem ovog zakona kod odgovornih subjekata kritične infrastrukture vrši Ministarstvo.

(2) U inspekcijskom nadzoru kontrolišu se subjekti koji su obavezni da sprovode mjere i aktivnosti iz ovog zakona, utvrđuje stepen ispunjavanja uslova i načina rada subjekata pod kontrolom, obavlja direktan uvid u opšte i pojedinačne akte, te preduzimaju mjere određene ovim zakonom.

(3) Ako se u inspekcijskom nadzoru utvrdi povreda odredaba ovog zakona, kontrolisanom subjektu će se rješenjem narediti mjere za otklanjanje utvrđenih nepravilnosti sa rokom izvršenja.

(4) Ako kontrolisani subjekt ne otkloni utvrđene nepravilnosti u roku iz stava 3. ovog člana, bez odgađanja se pokreće prekršajni postupak.

(5) Ako tokom inspekcijske kontrole inspektor utvrdi da nije ovlašten direktno da postupa, odmah obavještava nadležnu organizacionu jedinicu Ministarstva, nakon toga se zahtjeva pokretanje postupka i preduzimanje mjera u skladu sa zakonom.

Član 20.

Radi obezbjeđenja jedinstvenog pristupa analizi rizika kritičnih infrastruktura, nadzor nad primjenom Metodologije i sektorskih mjera kod svih učesnika koji sprovode ovaj zakon vrši Ministarstvo, a kontrolu kod odgovornih subjekata kritičnih infrastruktura nad primjenom sektorskih mjera u analiza rizika sprovode republički organi uprave u sektoru iz svoje nadležnosti.

Član 21.

(1) Novčanom kaznom od 500 KM do 1.000 KM kazniće se za prekršaj odgovorni subjekt kritične infrastrukture ako:

- 1) ne izradi analizu rizika, kao podlogu za izradu bezbjednosnog plana na osnovu mjera iz člana 9. ovog zakona (član 11. stav 1),
- 2) ne izradi i ne donese bezbjednosni plan odgovornog subjekta koji obuhvata mjere zaštite i obezbjeđenja nastavka poslovanja kritične infrastrukture i isporuke usluga ili robe (član 12. stav 1. i član 13. stav 1),

3) ne odredi bezbjednosnog koordinatora i bezbjednosnog menadžera za kritičnu infrastrukturu (član 14. stav 2).

(2) Za prekršaj iz stava 1. ovoga člana kazniće se novčanom kaznom od 50 KM do 200 KM i menadžer kritične infrastrukture.

Član 22.

Rukovodioci republičkog organa uprave dužni su da donesu sektorske mjere iz člana 8. stav 3. ovog zakona u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 23.

U roku od devet mjeseci od dana usvajanja sektorskih mjera iz člana 8. stav 3. ovog zakona ministar će donijeti Metodologiju iz člana 8. stav 1. ovog zakona.

Član 24.

Republički organi uprave dužni su da u roku od šest mjeseci od dana donošenja Metodologije predlože kritične infrastrukture iz sektora njihove nadležnosti i nivo njihove kritičnosti.

Član 25.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srpske“.

Broj:

Datum:

PREDSJEDNIK
NARODNE SKUPŠTINE

Nedeljko Čubrilović

OBRAZLOŽENJE
NACRTA ZAKONA O BEZBJEDNOSTI KRITIČNIH INFRASTRUKTURA
U REPUBLICI SRPSKOJ

I USTAVNI OSNOV

Ustavni osnov za donošenje Zakona o bezbjednosti kritičnih infrastruktura u Republici Srpskoj sadržan je u odredbama Amandmana XXXII na član 68. stav 1. t. 2. i 10. Ustava Republike Srpske, kojim je utvrđeno da Republika uređuje i obezbjeđuje bezbjednost, organizaciju, nadležnost i rad državnih organa, kao i u članu 70. stav 1. tačka 2. Ustava, prema kojem Narodna skupština donosi zakone, druge propise i opšte akte.

II USKLADENOST SA USTAVOM, PRAVNIM SISTEMOM I PRAVILIMA NORMATIVNOPRAVNE TEHNIKE

Prema Mišljenju Republičkog sekretarijata za zakonodavstvo broj: 22.02/020-591/19 od 15. februara 2019. godine, ustavni osnov za donošenje ovog zakona sadržan je u Amandmanu XXXII na član 68. stav 1. t. 2. i 10. Ustava Republike Srpske, prema kojim Republika, između ostalog, uređuje i obezbjeđuje bezbjednost, organizaciju, nadležnost i rad državnih organa, te u članu 70. stav 1. tačka 2. Ustava Republike Srpske, prema kojem Narodna skupština Republike Srpske, između ostalog, donosi zakone, druge propise i opšte akte.

Obrađivač Zakona je, u skladu sa članom 41. stav 1. tačka 5) Pravila za izradu zakona i drugih propisa Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 24/14), naveo razloge za donošenje ovog zakona. Tako je navedeno da ova materija nije zakonski uređena i da zaštita kritičnih infrastruktura predstavlja kompleksan sistem bezbjednosne opreme i procedura koje se moraju poštovati da bi bezbjednost bila na najvišem mogućem nivou.

Shodno navedenom, predmetnim zakonom se definišu kritične infrastrukture, propisuje način određivanja kritične infrastrukture, obaveza Ministarstva unutrašnjih poslova da prati, procjenjuje prijetnje, predlaže operativne i druge mjere za upravljanje kritičnim infrastrukturama, kao i obaveza podnošenja izvještaja Vladi Republike Srpske i odboru Narodne skupštine Republike Srpske nadležnom za bezbjednost. Takođe, propisuje se odgovornost za određivanje, upravljanje i zaštitu kritične infrastrukture, kao i obaveza donošenja Metodologije za izradu analize rizika ugroženosti poslovanja kritičnih infrastruktura i saradnja nadležnih republičkih organa uprave sa Ministarstvom unutrašnjih poslova i odgovornim licima kritične infrastrukture u izradi analize rizika i sektorskih planova obezbjeđenja rada kritičnih infrastruktura.

Republički sekretarijat za zakonodavstvo razmotrio je predmetni zakon i u skladu sa svojim zakonskim ovlaštenjima uputio obrađivaču primjedbe i sugestije koje su se odnosile na primjenu Pravila za izradu zakona i drugih propisa (struktura i sistematika propisa) i ukazano je na potrebu usaglašavanja sa Zakonom o republičkoj upravi, Zakonom o privrednim društvima, Zakonom o javnim preduzećima i Zakonom o sistemu javnih službi. Primjedbe i sugestije su uvažene i ugrađene u tekst Zakona.

Obrađivač je u obrazloženju Zakona naveo da je postupio u skladu sa članom 36. stav 1. tačka 9) Poslovnika o radu Vlade Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 123/18), te t. 4. i 15. Smjernica za postupanje republičkih organa uprave o učešću javnosti i konsultacijama u izradi zakona („Službeni glasnik Republike Srpske“, br. 123/08 i 73/12) i utvrdio da je Nacrt zakona o bezbjednosti kritičnih infrastruktura u Republici Srpskoj od interesa za javnost.

Obrađivaču je skrenuta pažnja i na postupanje u skladu sa članom 17. stav 1. tačka 11) Poslovnika o radu Vlade Republike Srpske, prema kome predlagač pribavlja mišljenja i drugih ministarstava i posebnih organizacija kada je materija koja se uređuje aktom od interesa za ta ministarstva i posebne organizacije.

S obzirom na to da postoji ustavni osnov za donošenje ovog zakona, da je usaglašen sa pravnim sistemom Republike Srpske i Pravilima za izradu zakona i drugih propisa, mišljenje Republičkog sekretarijata za zakonodavstvo je da se Nacrt zakona o bezbjednosti kritičnih infrastruktura u Republici Srpskoj može uputiti dalje na razmatranje.

III USKLAĐENOST SA PRAVNIM PORETKOM EVROPSKE UNIJE

Prema Mišljenju Ministarstva za evropske integracije i međunarodnu saradnju broj: 17.03-020-603/19 od 19. februara 2019. godine, a nakon uvida u propise Evropske unije i analize odredaba Nacrta zakona o bezbjednosti kritičnih infrastruktura u Republici Srpskoj, ustanovljeno je da pravo Evropske unije sadrži izvore koji su relevantni za predmet uređivanja dostavljenog nacrta, te da je iste obrađivač u svom radu uzeo u obzir, zbog čega u Izjavi o usklađenosti stoji ocjena „djelimično usklađeno“.

Materiju Nacrta, u dijelu primarnih izvora prava EU, uređuje Ugovor o funkcionisanju Evropske unije, Dio sedmi – Opšte i završne odredbe, član 352. / *Treaty on functioning of the European Union, Part Seven – General and Final Provisions, Article 352.*

U dijelu sekundarnih izvora prava EU, obrađivač je vršio djelimično preuzimanje odredaba Direktive Savjeta 2008/114/EC od 8. decembra 2008. godine o utvrđivanju i označavanju evropske kritične infrastrukture i procjeni potrebe poboljšanja njene zaštite / *Council Directive 2008/114/EC of 8 December 2008 on the identification and designation of European critical infrastructures and the assessment of the need to improve their protection.*

Navodimo najvažnije primjere usklađivanja:

Odredbe člana 2. Direktive koje definišu kritičnu infrastrukturu preuzete su odredbama čl. 2. i 3. Nacrta.

Odredbe člana 3. Direktive koje propisuju način određivanja kritičnih infrastruktura preuzete su čl. 4. i 9. Nacrta.

Odredbe člana 5. Direktive propisuju državama članicama obavezu izrade bezbjednosnih planova za sve kritične infrastrukture. Navedena obaveza preuzeta je čl. 2, 12. i 13. Nacrta.

Odredbe člana 9. Direktive koje propisuju način postupanja sa klasifikovanim podacima o kritičnoj infrastrukturi, preuzete su odredbama člana 17. Nacrta.

Detaljan prikaz preuzimanja odredaba gore navedenog izvora prava, sadržan je u uporednom prikazu usklađenosti Nacrta Zakona o bezbjednosti kritičnih infrastruktura u Republici Srpskoj sa pravnom tekovinom Evropske unije i praksom i standardima Savjeta Evrope.

Napominjemo da će donošenje ovog zakona doprinijeti ispunjavanju obaveza sadržanih u čl. 7. i 85. SSP, koje se odnose na saradnju ugovornih strana u oblasti borbe protiv terorizma i sprovođenja obaveza u toj oblasti.

IV RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA

Razlog za donošenje Zakona o bezbjednosti kritičnih infrastruktura u Republici Srpskoj sadržan je u činjenici da ne postoji važeći propis koji na jedinstven način uređuje oblast zaštite kritične infrastrukture. Imajući u vidu važnost objekata kritične infrastrukture, njihova zaštita je od značaja za funkcionisanje Republike Srpske. Poremećaji u radu kritične infrastrukture mogu dovesti do ozbiljnih i dugoročnih oštećenja, te njihova zaštita predstavlja

kompleksan sistem bezbjednosne opreme i procedura koje se moraju poštovati da bi bezbjednost bila na najvišem mogućem nivou. Dostupnost, pouzdanost i otpornost kritične infrastrukture je od suštinske važnosti za bezbjednost, što ukazuje na potrebu da se odrede konkretni subjekti koji čine kritičnu infrastrukturu, da se u ovoj oblasti propišu obaveze i ustanovi odgovornost subjekata kritične infrastrukture, kao i da se bezbjednost kritične infrastrukture razvija i unapređuje uz podršku svih nadležnih institucija.

Pored navedenog, razlog za donošenje Zakona o bezbjednosti kritičnih infrastruktura u Republici Srpskoj jeste i preuzimanje pravnih izvora Evropske unije, odnosno usklađivanje zakonodavstva Republike Srpske sa propisima Evropske unije.

Imajući u vidu navedeno, Ministarstvo unutrašnjih poslova je kao obrađivač pripremilo Nacrt zakona o bezbjednosti kritičnih infrastruktura u Republici Srpskoj.

Nacrt Zakona dostavljen je na mišljenje relevantnim republičkim organima uprave, a sve dostavljene primjedbe i sugestije ugrađene su u tekst istog.

V OBRAZLOŽENJE PREDLOŽENIH RJEŠENJA

Članom 1. propisan je predmet Zakona.

Članom 2. propisana je definicija kritične infrastrukture.

Članom 3. propisani su sektori iz kojih se određuje kritična infrastruktura.

Članom 4. propisano je značenje pojedinih pojmova koji se koriste u Zakonu.

Članom 5. propisan je način određivanja kritične infrastrukture.

Članom 6. propisana je obaveza Ministarstva da prati, procjenjuje prijetnje, predlaže operativne i druge mjere za upravljanje kritičnim infrastrukturama, kao i obaveza podnošenja izvještaja Vladi Republike Srpske i odboru Narodne skupštine Republike Srpske nadležnom za bezbjednost.

Članom 7. propisana je odgovornost za određivanje, upravljanje i zaštitu kritične infrastrukture.

Članom 8. propisano je da metodologija za određivanje kritične infrastrukture predstavlja tajni podatak, da sektorske mjere određuju nadležni organi republičke uprave, te da prilikom izrade sektorskih mjera mogu konsultovati strukovna udruženja.

Članom 9. propisano je da se analizom rizika utvrđuju mogućnosti prekida rada kritične infrastrukture, kao i direktnu i indirektnu štetu koja se procjenjuje.

Čl. 10. i 11. propisan je način i nadležnost za izradu analize rizika.

Čl. 12. i 13. propisana je obaveza odgovornih subjekata da izrade bezbjednosni plan, rok i postupak za izradu, te obavezan sadržaj bezbjednosnog plana.

Članom 14. propisano je da nadležni organi republičke uprave određuju bezbjednosnog koordinatora, a odgovorni subjekti menadžera kritične infrastrukture, koji je direktno odgovoran za upravljanje i zaštitu kritične infrastrukture.

Čl. 15. i 16. propisana je saradnja sa drugim organima kritične infrastrukture i upravljanje u kriznim situacijama.

Članom 17. propisan je način postupanja sa tajnim podacima.

Članom 18. propisano je da je Ministarstvo zaduženo za sprovođenje ovog zakona.

Čl. 19. i 20. propisano je da nadzor nad sprovođenjem ovog zakona vrši Ministarstvo, kao i nadležnosti inspektora koji vrši nadzor.

Članom 21. propisana je prekršajna odgovornost i novčane kazne za kršenje obaveza iz ovog zakona.

Članom 22. propisano je da će rukovodioci nadležnih organa republičke uprave, u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovog zakona donijeti sektorske mjere.

Članom 23. propisano je da će ministar unutrašnjih poslova, u roku od devet mjeseci od dana usvajanja sektorskih mjera donijeti Metodologiju za određivanje kritične infrastrukture.

Članom 24. propisana je obaveza nadležnih republički organi uprave da u roku od šest mjeseci od dana donošenja Metodologije za određivanje kritične infrastrukture, predlože kritičnu infrastrukturu iz sektora njihove nadležnosti i nivo njihove kritičnosti.

Članom 25. propisano je stupanje na snagu ovog zakona.

VI PROCJENA UTICAJA ZAKONA, DRUGIH PROPISA I OPŠTIH AKATA NA UVOĐENJE NOVIH, IZMJENU ILI UKIDANJE POSTOJEĆIH FORMALNOSTI KOJE OPTEREĆUJU PRIVREDNO POSLOVANJE

Prema Mišljenju Ministarstva privrede i preduzetništva, broj: 18.01-020-580/19 od 19. februara 2019. godine, a nakon uvida u sprovedeni proces metodologije kratke procjene uticaja propisa na Nacrt zakona o bezbjednosti kritičnih infrastruktura u Republici Srpskoj, konstatovano je sljedeće:

- Nacrt je planiran Programom rada Vlade Republike Srpske i Programom rada Narodne skupštine Republike Srpske.
- Obradivač je pravilno analizirao postojeće stanje i definisao problem, te je isti sastavni dio „Razloga za donošenje ili izmjenu i/ili dopunu zakona“.
- Obradivač je pravilno definisao ciljeve koji se žele postići donošenjem zakona.
- Obradivač je pravilno sproveo proces konsultacija.

Kod utvrđivanja opcija za rješenje problema, obradivač je naveo da je regulatorna promjena jedina opcija koja može doprinijeti definisanju problema i postizanju očekivanih ciljeva.

U vezi sa uticajem na poslovno okruženje, obradivač je naveo da je Nacrtom propisana obaveza odgovornim licima kritične infrastrukture, odnosno pravnim licima, javnim preduzećima ili privrednim društvima koja su odgovorna za upravljanje kritičnom infrastrukturuom, da izrade analize rizika kritične infrastrukture kojom se procjenjuju direktne i indirektno štete usljed prekida rada kritične infrastrukture. Na osnovu analize rizika, odgovorna lica kritične infrastrukture su dužna da izrade bezbjednosni plan, odnosno mjere zaštite i obezbjeđenja nastavka rada kritične infrastrukture i isporuke robe i usluga. Osim toga, prema Nacrtu odgovorna lica kritične infrastrukture dužna su odrediti menadžera kritične infrastrukture, odnosno lice koje je direktno odgovorno za upravljanje i zaštitu objekata kritične infrastrukture. Propisane obaveze će prouzrokovati prilagođavanje odgovornih lica kritične infrastrukture, u roku od devet mjeseci od dana prijema odluke o određivanju kritične infrastrukture, ali neće iziskivati dodatne troškove.

Što se tiče uticaja na javni budžet, obradivač je naveo da je Nacrtom propisano da su republički organi uprave obavezni da odrede bezbjednosnog koordinatora za kritičnu infrastrukturu i njegovog zamjenika za svaki sektor kritične infrastrukture iz svoje nadležnosti. Propisane obaveze republičkim organima uprave i odgovornim licima kritične infrastrukture neće uticati na javni budžet.

U vezi sa uticajem na zdravstveni i socijalni status građana i životnu sredinu, obradivač je naveo da se analizom rizika koju su odgovorna lica kritične infrastrukture dužna izraditi, procjenjuju ljudski gubici, uticaj na javnost, dugoročan uticaj na integritet pojedinaca i zajednice, kao i mogući uticaj na životnu sredinu usljed prekida rada kritične infrastrukture i dugoročan uticaj na kvalitet životne sredine. Predloženo rješenje podrazumijeva određivanje mjera i postupaka kojima se smanjuje ranjivost i sprečava ugrožavanje sistema, mreža i objekata od vitalne važnosti, te podiže funkcionalnost i bezbjednost zdravlja i života ljudi i imovine.

U vezi sa uticajem na održivi razvoj, obradivač je naveo da će predložena rješenja doprinijeti podizanju nivoa zaštite kritične infrastrukture i održivom razvoju.

Kada je u pitanju sprovođenje propisa, obrađivač je naveo da je za primjenu ovog zakona odgovorno Ministarstvo unutrašnjih poslova, koje će vršiti poslove inspekcijskog nadzora, dok će kontrolu kod odgovornih lica kritične infrastrukture nad primjenom sektorskih mjera vršiti organi republičke uprave u sektoru iz svoje nadležnosti.

Obrađivač je naveo da je Nacrtom zakona o kritičnim infrastrukturama u Republici Srpskoj predviđeno uvođenje nove formalnosti – saglasnost na bezbjednosni plan, radi podizanja nivoa bezbjednosti lica i imovine.

Ministarstvo privrede i preduzetništva utvrdilo je da je obrađivač, prilikom primjene skraćenog procesa procjene uticaja propisa, postupio u skladu s metodologijom propisanom u t. VI i VIII Odluke o sprovođenju procesa procjene uticaja propisa u postupku izrade propisa.

VII UČEŠĆE JAVNOSTI I KONSULTACIJE U IZRADI ZAKONA

U skladu sa članom 36. stav 1. tačka 9) Poslovnika o radu Vlade Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske”, broj 123/18), te t. 4. i 15. Smjernica za postupanje republičkih organa uprave o učešću javnosti i konsultacijama u izradi zakona („Službeni glasnik Republike Srpske”, br. 123/08 i 73/12), obrađivač Nacrta zakona o bezbjednosti kritičnih infrastruktura u Republici Srpskoj je utvrdio da je ovaj zakon od interesa za javnost.

Tekst Zakona objavljen je na internet stranici (www.mup.vladars.net) sa ostavljenim rokom od osam dana, radi dostavljanja primjedaba i sugestija. S tim u vezi, nije bilo dostavljenih primjedaba i sugestija.

VIII FINANSIJSKA SREDSTVA I EKONOMSKA OPRAVDANOST DONOŠENJA ZAKONA

Za sprovođenje ovog zakona nisu potrebna dodatna sredstva iz budžeta Republike Srpske.